

**Uchwała Nr XXII/103/16
Rady Gminy Rakszawa
z dnia 20 kwietnia 2016r.**

w sprawie przyjęcia „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (DZ.U z 2015 r. poz. 1390) oraz art. 18 ust. 1, w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016 r. poz. 446)

**Rada Gminy Rakszawa
uchwała, co następuje**

§ 1

Przyjmuje się „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rakszawa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Rakszawa
Paweł Przybyło
Paweł Przybyło

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY
RAKSZAWA
NA LATA 2016 – 2020**

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem występującym coraz powszechniej. Jest to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. To działanie powodujące narażenie tych osób na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność (w tym seksualną), powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne. Zgodnie z art. 207 §1 Kodeksu Karnego przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Można wyróżnić następujące formy przemocy: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, przemoc ekonomiczna. Na terenie Gminy Rakszawa przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu oraz niskimi dochodami.

Niniejszy Program obejmuje zadania, które na gminę Rakszawa nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Realizacja ” Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Rakszawa na lata 2016 – 2020 w szczególności w obszarach profilaktyki, ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą oraz oddziaływań wobec osób stosujących przemoc, jest ukierunkowana na ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców gminy Rakszawa i zwiększenie skuteczności podejmowanych działań poprzez skoordynowanie współpracy podmiotów pracujących na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

ROZDZIAŁ 1

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie(Dz.U. z 2015r. poz.1390)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r., poz.163 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2015r., poz. 2082 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015r., poz. 1286 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997r., Nr 89, poz.555 z późn. zm.)
6. Uchwała Nr XXXIV/ 190/10 Rady Gminy w Rakszawie z dnia 25 marca 2010 roku w sprawie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Rakszawie na lata 2010 – 2020.

ROZDZIAŁ 2

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom dotkniętym tym problemem.

ROZDZIAŁ 3

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Cel główny będzie realizowany poprzez poniższe cele szczegółowe.

Cel 1. Programu – rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości wobec zjawiska przemocy w rodzinie, realizowany będzie w szczególności poprzez :

1. Opracowanie i rozprowadzenie przystępnych informacji w formie ulotek dotyczących wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, przysługujących praw, procedur.
2. Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej
3. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży szkolnej profilaktyki agresji i przemocy.

Cel 2. Programu – rozwijanie profilaktyki przemocy w rodzinie adresowanej do różnych grup społecznych, realizowany będzie w szczególności poprzez :

1. Przegląd, dofinansowanie i promocja szkolnych programów zapobiegania zjawiskom patologicznym, w tym przemocy w rodzinie, adresowanych do dzieci , młodzieży i rodziców.
2. Realizację programów profilaktyczno- edukacyjnych i „grup problemowych” adresowanych do dzieci, młodzieży, nauczycieli i placówek oświatowych oraz opiekuńczo - wychowawczych dotyczących umiejętności niezbędnych w prawidłowym rozwoju osobistym i społecznym, w szczególności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej, umiejętności rozwiązywania konfliktów, wychowania bez przemocy.
3. Realizację programów ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców.
4. Wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuacje zagrożenia przemocą w rodzinie.

Cel 3. Programu – zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie, realizowany będzie w szczególności poprzez :

1. Systematyczną edukację i podnoszenie kompetencji służb stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.
2. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą.
3. Wypracowanie procedur aktywnej i stałej współpracy placówek oświatowych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych.
4. Aktywność, współdziałanie i wymianę informacji między służbami.

Cel 4. Programu – zwiększenie dostępności i efektywności pomocy niesionej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w zależności od ich sytuacji i potrzeb poprzez rozwój różnorodnych form wsparcia socjalnego, pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, interwencji kryzysowej i psychoterapii ,realizowany będzie w szczególności poprzez :

1. Przeprowadzenie diagnozy potrzeb oraz ocenę istniejących zasobów systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Rakszawa.
2. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie pozostającym w środowisku zamieszkania.
3. Udzielanie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie zmuszonym do opuszczenia miejsca zamieszkania.
4. Wdrożenie standardów oraz procedur postępowania wobec osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc w rodzinie, m.in. procedury „Niebieska Karta” dla pracowników służby zdrowia i oświaty.

Cel 5. Programu – zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie dostępności i efektywności pomocy niesionej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, realizowany będzie w szczególności poprzez :

1. Współpracę w ramach prac Grup Roboczych obejmującą m.in. diagnozę, plan pomocy, monitoring sytuacji rodziny dotkniętej przemocą.
2. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników, służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
3. Zawarcie i realizację porozumień o współpracy, służących realizowaniu programu ochrony ofiar przemocy z udziałem m.in. policji, prokuratury, kuratorów sądowych, uwzględniających kompetencje i zadania podmiotów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Rakszawa.
4. Stały rozwój Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w odniesieniu do potrzeb rodziny z problemem przemocy.
5. Aktualizację i udostępnienie zainteresowanym służbom, instytucjom, organizacjom oraz mieszkańcom wsi informacji o zjawisku przemocy w rodzinie i zasobach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także monitorowanie realizacji Programu.

Pełna realizacja wyznaczonych celów Programu będzie uzależniona od stopnia zaangażowania podmiotów systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ich realizację.

ROZDZIAŁ 4

REALIZATORZY PROGRAMU

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rakszawa na lata 2016- 2020 mają charakter ciągły i realizowane będą przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy w rodzinie.

Ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres pięciu lat.

Wdrożenie i realizacja Programu odbywać się będzie zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do Programu.

ROZDZIAŁ 5

OKREŚLENIE SPODZIEWANYCH EFEKTÓW

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
2. Zmianę postaw lokalnej społeczności wobec przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy.
4. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
5. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
6. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie.
7. Spadek liczby sprawców przemocy a także rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
8. Otwarte mówienie o występującej przemocy

ROZDZIAŁ 6

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

1. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Rakszawa na lata 2016 – 2020 będzie realizowany przez Zespół Interdyscyplinarny.
2. Poszczególne działania i procedury podlegać będą monitoringowi, mającemu na celu stałą poprawę efektywności podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Corocznie Program poddany zostanie ewaluacji dokonywanej na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych i mierzalnych wskaźników programu.

ROZDZIAŁ 7

ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Rakszawa na lata 2016-2020 będą środki pochodzące z budżetu gminy.

**Załącznik do Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na terenie Gminy Rakszawa na lata 2016-2020**

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Cele szczegółowe	Sposób realizacji zadania	Realizatorzy	Termin realizacji
I. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości wobec zjawiska przemocy w rodzinie.	Udostępnianie literatury i ulotek dotyczących wsparcia rodziny w wychowywaniu dzieci.	GOPS Szkoły ZI	2016 -2020
	Zamieszczanie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w lokalnej prasie i na stronie internetowej.	ZI	na bieżąco
	Prowadzenie pogadarek i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej.	Szkoły, Policja	2016 - 2020
	Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Rakszawa	ZI, GOPS, Policja	corocznie
II. .Rozwijanie profilaktyki przemocy w rodzinie adresowanej do różnych grup społecznych.	Promocja szkolnych programów zapobiegania zjawiskom patologicznym, w tym przemocy w rodzinie, adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.	ZI, Szkoły	corocznie
	Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych adresowanych do dzieci młodzieży i nauczycieli dotyczących prawidłowej komunikacji personalnej i umiejętności rozwiązywania problemów.	Szkoły GKRPA ZI	2016 - 2020
	Rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców poprzez organizację pogadarek i spotkań ze specjalistami	Szkoły, pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni, pracownicy poradni psychologicz	2016 - 2020

		no- pedagogiczn ej	
	Identyfikowanie przypadków zagrożenia przemocą w rodzinie - postępowanie interwencyjne według ustalonych procedur	ZI, GOPS, placówki oświatowe i lecznicze.	Na bieżąco
III. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji organizacji zajmujących się profilaktyką przemocy w rodzinie.	Organizowanie specjalistycznych szkoleń między innymi dla pracowników pomocy społecznej, szkół i służby zdrowia.	ZI	2016 - 2020
	Nawiązywanie kontaktów z organizacjami, działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą	GOPS ZI GKRPA Szkoly	Na bieżąco
	Opracowanie procedur w celu szybkiego reagowania na zjawisko przemocy w rodzinie	Szkoly, przedstawici ele placówek leczniczych, policja ZI GKRPA	2016
IV. Zwiększenie dostępności i efektywności pomocy niesionej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w zależności od ich sytuacji i potrzeb poprzez rozwój różnorodnych form wsparcia socjalnego, pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, interwencji kryzysowej i psychoterapii.	Ocena zasobów systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Rakszawa	ZI, UG, GOPS Szkoly	2017
	Podjęcie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, opracowanie i realizacja planów pracy, monitorowanie rodzin dotkniętych przemocą	GOPS, ZI	Na bieżąco
	Podjęcie procedury „Niebieska Karta” – interwencje kryzysowe	ZI grupy robocze	Na bieżąco
	Udzielenie bezpiecznego schronienia ofiarom przemocy oraz dzieciom z rodzin z problemem przemocy domowej	GOPS	Na bieżąco
	Inicjowanie wspólnych szkoleń dla członków ZI i grup roboczych	ZI	2016 - 2020
V. Zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania zjawiskom przemocy w rodzinie dostępności	Zapraszanie do pracy w Grupach Roboczych przedstawicieli nowych podmiotów w zależności od potrzeb rodzin z problemami przemocy.	ZI	Na bieżąco

i efektywności pomocy niesionej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.	Szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych	ZI	2016 - 2020
	Organizowanie spotkań służących rozwojowi współpracy i wymianie doświadczeń w ramach budowania systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą.	GOPS, ZI	2016 - 2020
	Realizacja zawartych porozumień o współpracy m. in. z policją i kuratorem sądowym, uwzględniających ich kompetencje i zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	ZI	2016 - 2020
	Zamieszczanie artykułów w prasie lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy i zasobach systemu przeciwdziałania przemocy.	ZI, GKRPA GOPS	Na bieżąco